

De ruimtelijke spreiding van de tewerkstelling volgens de bestemmingszones in West-Vlaanderen

Carlo Spillebeen

Afdeling Data, Studie & Advies, POM West-Vlaanderen

1. Inleiding

In deze studie gaan we op zoek naar het antwoord op de vraag waar de economie zich in West-Vlaanderen bevindt. Meer concreet bekijken we hoe de economische activiteit - gemeten in termen van aantal ondernemingen en loontrekkende tewerkstelling - verdeeld is volgens de bestemmingszones van de ruimtelijke ordening.

Deze studie actualiseert een analyse uit 2011 met dezelfde opzet.

2. Methodologie

Voor de analyse die aan deze studie voorafging, deden we beroep op diverse databronnen. Via de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) beschikten we over tewerkstellingsgegevens en grootteordes van de West-Vlaamse bedrijven. De economische activiteit met tewerkstelling doet zich voor in diverse sectoren zoals bijvoorbeeld land- en tuinbouw, industrie, bouw, detailhandel, horeca, banken, ziekenhuizen, scholen en overheidsadministratie. Alle sectoren werden beschouwd, maar de ondernemingen zonder werknemers (onder andere zelfstandigen) werden buiten beschouwing gelaten.

Als we bij de analyse op basis van tewerkstelling over ondernemingen spreken, bedoelen we hiermee de vestigingen van de onderneming. Dit betekent dat de analyse-eenheid voor dit onderzoek niet de volledige onderneming is, maar de vestigingseenheid waar de effectieve tewerkstelling van de onderneming zich situeert. Anders uitgedrukt betekent dit dat we gebruikmaken van gedecentraliseerde tewerkstellingsstatistieken.

De RSZ- en RSZPPO-data (PPO: Provinciale en Plaatselijke overheden) werden aan de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) en de provinciale adrespuntendatabank gekoppeld. Op die manier ontstond een multidimensioneel bevroegbare kubus die het mogelijk maakt om informatie omtrent vestigingen (grootteorde, activiteit) en tewerkstelling (geslacht, statuut, leeftijdsklasse) te combineren en ruimtelijk weer te geven.

In absolute cijfers omvatte de analyse een totaal van 32.477 vestigingen in West-Vlaanderen met een loontrekkende tewerkstelling van 405.373 personen. De cijfers zijn een momentopname op 31 december 2013.

Aan de hand van de kaart van het Agentschap Innoveren en Ondernemen met de contouren van de bedrijventerreinen (1 februari 2016) en de kaart van Ruimte Vlaanderen met de ruimteboekhouding¹ van Vlaanderen (1 juli 2015), werd de West-Vlaamse oppervlakte voor deze analyse onderverdeeld in volgende zones: woonzones, agrarische zones, industriezones² en overige zones³.

¹ Omvat de gewestplannen gecorrigeerd met de gewestelijke RUP's (die er volledig in zitten), de gemeentelijke en provinciale RUP's (waarvan enkel de afwijkende gedeelten ten opzichte van de gewestplannen erin zitten).

² Gebieden die volgens de kaart van de ruimteboekhouding geen industriezones zijn, maar volgens het Agentschap Innoveren en Ondernemen herbestemd zijn op basis van BPA's, RUP's, ... en bijgevolg wel binnen de contouren van een bedrijventerrein liggen, werden ingedeeld bij industriezones.

³ De overige zones omvatten de volgende bestemmingszones, aldus de ruimteboekhouding: recreatie, natuur en reservaat, overig groen, bos en overige.

De combinatie van de RSZ-data met het kaartmateriaal maakte het mogelijk een analyse te maken over de bedrijvigheid op elk van deze zones en de analyse te verfijnen naar sector en grootteklasse van de bedrijven, en regio's binnen West-Vlaanderen. De verdeling naar sector gebeurde op basis van NACE-BEL-nomenclatuur (2008)⁴.

Enkel op die manier is het mogelijk om de verdeling van de tewerkstelling in West-Vlaanderen volgens bestemmingszone en regio heel accuraat in beeld te brengen. Dit vermijdt echter niet dat er een foutenmarge is. In diverse bronnen zijn er immers onvolkomenheden, zoals bijvoorbeeld de omschrijving van de economische activiteit van een onderneming in de RSZ-databank, de geografische lokalisering van een adrespunt en van een bestemmingszone. Door de steeds grotere nauwkeurigheid van databanken en geografische informatiesystemen, mogen we evenwel aannemen dat de foutenmarge beperkt is. Onderzoek op detailniveau kan hier meer uitsluitel over geven.

⁴ Voor meer informatie: <http://statbel.fgov.be/nl/statistieken/gegevensinzameling/nomenclaturen/nacebel/>.

3. Analyse West-Vlaanderen

a) Kerncijfers

Tabel 1 toont dat vestigingen in de overige zones gemiddeld het grootst zijn met 39 werknemers per vestiging. Ook in de industriezones zijn vestigingen groot met gemiddeld 20,8 werknemers. De kleinste vestigingen situeren zich in de agrarische zones (4,6 werknemers per vestiging).

Tabel 1: Aantal vestigingen en werknemers naar bestemmingszone, West-Vlaanderen, 31 december 2013.

	Woonzones	Agrarische zones	Industriezones	Overige zones	Totaal
Aantal vestigingen	21.285	2.647	7.387	1.158	32.477
% aantal vestigingen	65,5%	8,2%	22,7%	3,6%	100,0%
Aantal werknemers	194.668	12.228	153.296	45.181	405.373
% aantal werknemers	48,0%	3,0%	37,8%	11,1%	100,0%
Gem. aantal werknemers per vestiging	9,1	4,6	20,8	39,0	12,5
Mediaanvestiging telt ... werknemers	2	2	6	6	3
Mediaanwerknemer werkt in vestiging met ... werknemers	41	10	76	261	60

Bron: Kubus POM West-Vlaanderen o.b.v. RSZ en RSZPPO, Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen, Ruimte Vlaanderen, Verwerking: afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Zowel in industriezones als in overige zones telt de mediaanvestiging zes werknemers; dit betekent dat 50% van de vestigingen maximum zes werknemers telt en dat in 50% van de vestigingen minimum zes werknemers actief zijn. In woongebied en agrarisch gebied telt de mediaanvestiging slechts twee werknemers.

In de overige zones werkt de mediaanwerknemer in een vestiging met 261 tewerkgestelden. In de andere gebieden werkt de mediaanwerknemer in een vestiging met veel minder tewerkgestelden, namelijk tien voor agrarische zones, 41 voor woonzones en 76 voor industriezones.

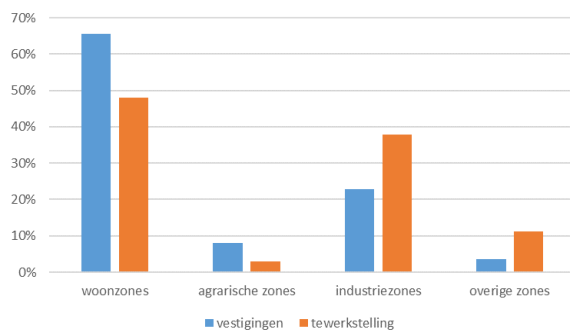
b) Totaal aantal ondernemingen volgens bestemmingszone

Uit tabel 1 blijkt dat in West-Vlaanderen het grootste aantal vestigingen zich situeert in woonzones (65,5%), gevolgd door industriezones (22,7%). Op de derde en vierde plaats komen respectievelijk de categorieën agrarische zones (8,2%) en de overige zones (3,6%).

c) Totaal aantal werknemers volgens bestemmingszone

De verschillen tussen de verdeling op basis van het aantal vestigingen en de verdeling op basis van het aantal werknemers worden gevisualiseerd in figuur 1. In woongebied bevindt zich ook de grootste tewerkstelling, maar het aandeel is kleiner dan wanneer we het aantal vestigingen bekeken. Het omgekeerde is het geval voor industriezones en overige zones. In agrarisch gebied bevindt zich het kleinste aandeel tewerkstelling.

Figuur 1: Aandeel vestigingen en werknemers naar bestemmingszone in West-Vlaanderen, 31 december 2013.

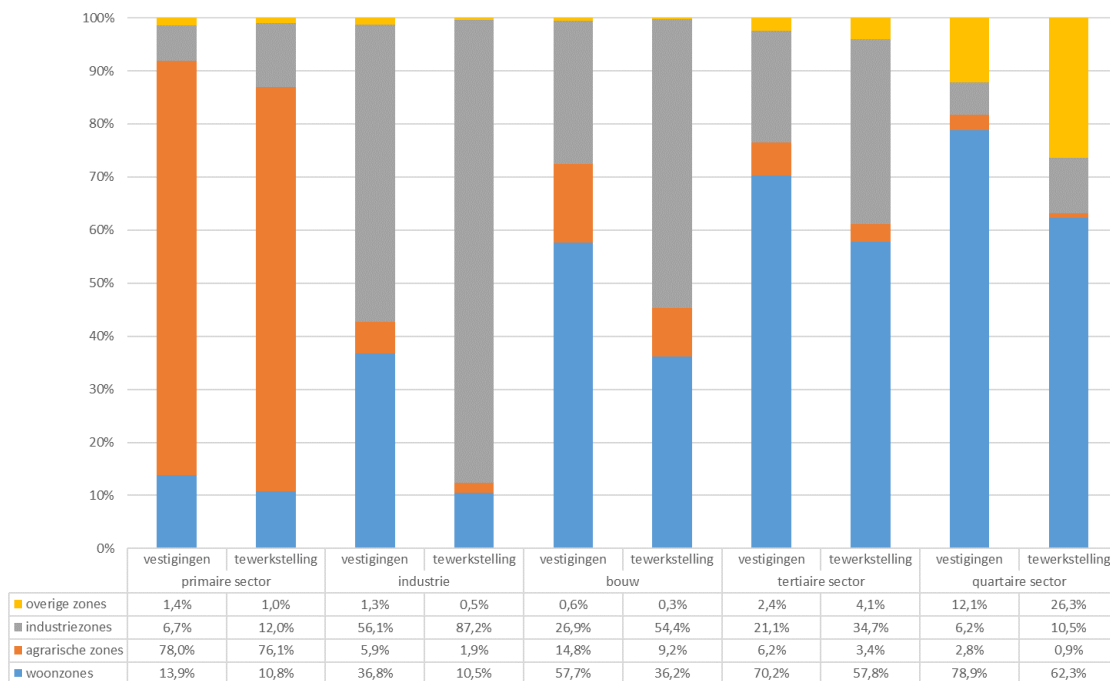
Bron: Kubus POM West-Vlaanderen o.b.v. RSZ en RSZPPO, Agentschap Innoveren en Ondernemen, Ruimte Vlaanderen, Verwerking: afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

In wat volgt bekijken we de algemene West-Vlaamse cijfers meer in detail. In de eerste plaats gaan we na welke economische sectoren zich op welke bestemmingszones situeren en in tweede instantie kijken we naar de grootteorde van de ondernemingen en werknemers volgens bestemmingszone.

d) Ondernemingen en werknemers volgens sector en bestemmingszone

Wanneer we kijken op welke bestemmingszones de verschillende economische sectoren gesitueerd zijn, dan komen we tot een aantal interessante vaststellingen. De cijfers geven we grafisch weer in figuur 2.

Figuur 2: Aandeel vestigingen en werknemers naar bestemmingszone, per sector, West-Vlaanderen, 31 december 2013.

Bron: Kubus POM West-Vlaanderen o.b.v. RSZ en RSZPPO, Agentschap Innoveren en Ondernemen, Ruimte Vlaanderen, Verwerking: afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

De primaire sector (land- en tuinbouw en visserij) bevindt zich hoofdzakelijk in agrarisch gebied (78%), al situeert zich ook 13,9% van de vestigingen in woongebied. De verdeling van de tewerkstelling volgens bestemmingszone volgt vrij goed de verdeling van de vestigingen.

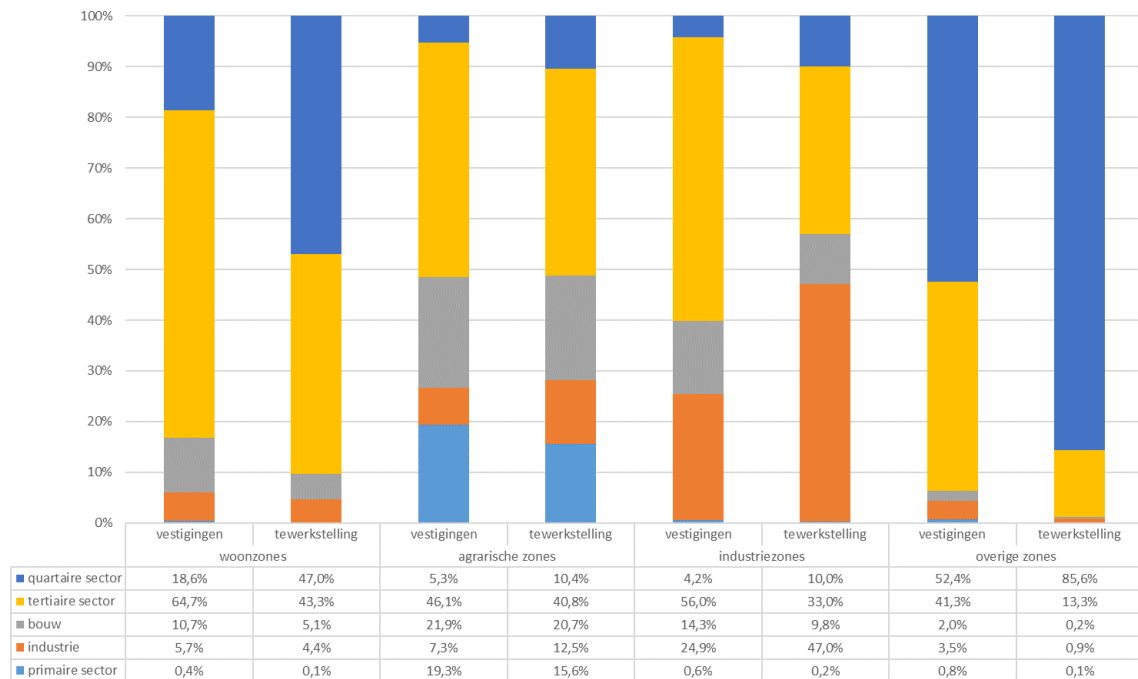
De industrie is qua vestigingen hoofdzakelijk aanwezig in industriegebied (56,1%), maar een belangrijk aandeel bevindt zich ook in woongebied (36,8%), hoewel die vestigingen slechts 10,5% vertegenwoordigen van de loontrekkende tewerkstelling in de industrie. Dat betekent dat vooral kleinere vestigingen zich in woongebied bevinden. De rest van de industriële vestigingen bevindt zich in agrarische zones (5,9%) en overige zones (1,3%).

De bouwsector telt dan weer het grootste aandeel vestigingen in woongebied (57,7%), maar telt ook aanzienlijke aandelen in industriegebied (26,9%) en in agrarisch gebied (14,8%).

De tertiaire sector en quartaire sector zijn hoofdzakelijk aanwezig in woongebied. Opmerkelijk is dat in de tertiaire sector grotere bedrijven zich net als industriële bedrijven in industriegebied bevinden (21,1% van de vestigingen, maar 34,7% van de tewerkstelling). Dit kan verklaard worden door de aanwezigheid van onder meer logistieke bedrijven en groothandelszaken in dit gebied. De grotere quartaire vestigingen bevinden zich in de overige zones (12,1% van de vestigingen en 26,3% van de tewerkstelling). De aanwezigheid van onder meer zorginstellingen, openbare besturen en scholen in deze gebieden is daar niet vreemd aan.

Ook als we de figuur omdraaien, en de analyse verdelen naar sector en vervolgens naar bestemmingszone (zie figuur 3), kunnen we enkele interessante conclusies trekken.

Figuur 3: Aandeel vestigingen en werknemers naar sector, per bestemmingszone, West-Vlaanderen, 31 december 2013.

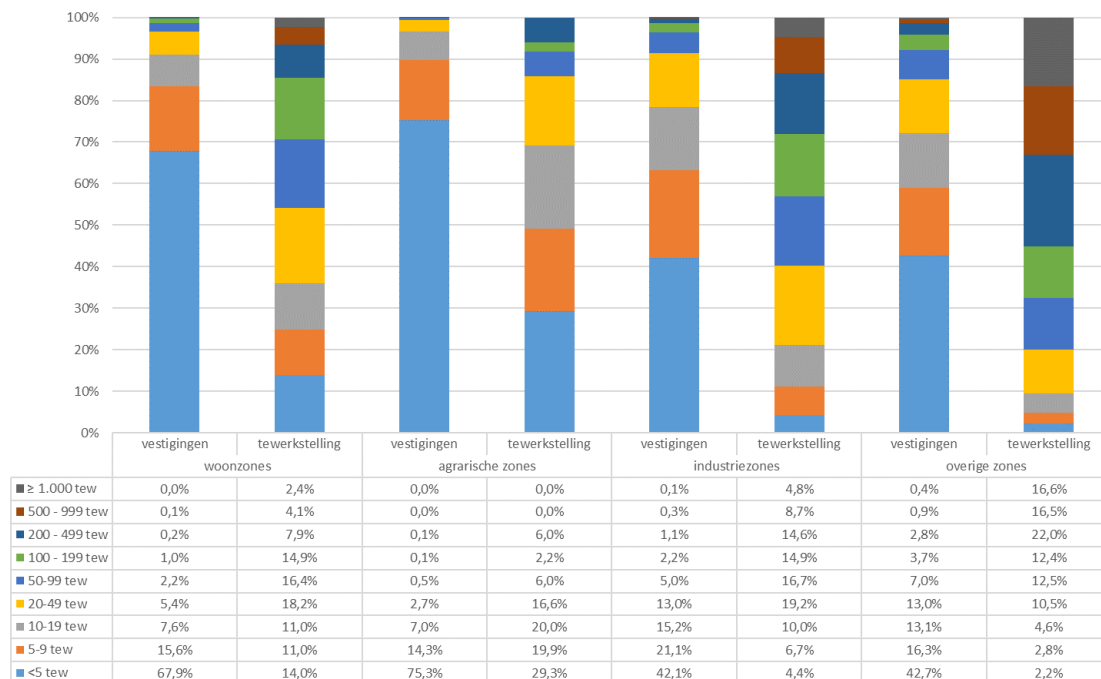
Bron: Kubus POM West-Vlaanderen o.b.v. RSZ en RSZPPO, Agentschap Innoveren en Ondernemen, Ruimte Vlaanderen, Verwerking: afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Zo blijken de mensen tewerkgesteld in woonzones en overige zones quasi volledig (respectievelijk 90,3% en 98,9%) tewerkgesteld te zijn in tertiaire en quartaire activiteiten. Wanneer we kijken naar de agrarische zones dan is dit op de eerste plaats de tertiaire sector (40,8%) gevolgd door de bouw (20,7%) en pas op de derde plaats de primaire sector (15,6%). In industriezones werkt - zoals verwacht kon worden - het grootste aandeel tewerkgestelden in de industrie (47%), op enige afstand gevolgd door de tertiaire sector (33%).

e) Ondernemingen en werknemers naar grootteordes volgens bestemmingszone

Figuur 4 toont hoe het aantal vestigingen en tewerkgestelden per bestemmingszone verdeeld is naar grootteklasse.

Figuur 4: Aandeel vestigingen en werknemers naar grootteklasse, per bestemmingszone, West-Vlaanderen, 31 december 2013.

Bron: Kubus POM West-Vlaanderen o.b.v. RSZ en RSZPPO, Agentschap Innoveren en Ondernemen, Ruimte Vlaanderen, Verwerking: afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

In industriegebied werkt 59,7% van de werknemers in vestigingen met meer dan 50 werknemers. Enigszins merkwaardig is dat dit percentage nog veel hoger ligt in de overige zones (80%). Op basis van de figuren 2 en 3 (zie p. 5 en 6) veronderstellen we dat het om grote ondernemingen in de quartaire sector gaat, wat in een meer diepgaande analyse werd bevestigd⁵. In woonzones en agrarische zones liggen deze percentages veel lager (respectievelijk 45,8% en 14,2%).

De analyse toont tevens aan dat er in agrarische zones geen enkel bedrijf aanwezig is met meer dan 500 tewerkgestelden. In agrarische zones zijn de meeste mensen tewerkgesteld in vestigingen met minder dan vijf werknemers, in industriegebied zijn dat vestigingen van 20 tot 49 werknemers.

⁵ Uit nadere analyse bleek dat van deze groep 84,9% van de vestigingen en 90,5% van de tewerkstelling zich situeert in de quartaire sector. Van deze vestigingen actief in de quartaire sector heeft 28,8% een tewerkstelling van 200 of meer werknemers. Dit is meteen de verklaring voor de aanwezigheid van 'grote' vestigingen in de overige zones.

4. Analyse regio's

Uit de analyse van West-Vlaanderen bleek dat het aantal vestigingen of tewerkgestelden in een sector en de grootteklasse van vestigingen sterk samenhangen met de bestemmingszone. Wellicht zijn er ook verschillen vast te stellen tussen de verschillende regio's⁶ binnen West-Vlaanderen. Uiteraard zullen die verschillen mede beïnvloed worden door de mate waarin elke bestemmingszone per regio vertegenwoordigd is. In wat volgt gaan we dit na.

a) Oppervlakte bestemmingszones volgens regio

De aandelen van iedere bestemmingszone verschillen sterk per regio, maar sluiten goed aan bij wat algemeen wordt gevoeld. Zo vertaalt het landelijk profiel van de Westhoek zich duidelijk in de cijfers, want 85,7% van het areaal in de regio wordt ingenomen door agrarische zones. In vergelijking met andere regio's is dat bijzonder hoog. Zuid-West-Vlaanderen komt aan amper 54,6%, maar heeft op haar beurt dan weer een hoog aandeel aan industriezones (9,2%). Ook woonzones nemen in de Zuid-West-Vlaamse regio een zeer groot aandeel in met bijna een kwart (24%) van de totale oppervlakte, terwijl dat in de andere regio's veel lager ligt. Regio Brugge en Oostende springen er dan weer uit met hun aandelen voor 'overige zones' (respectievelijk 17,1% en 15,8%).

Tabel 2: Aandeel oppervlakte bestemmingszones, regio's West-Vlaanderen, 1 juli 2015.

	Brugge	Midden-West-Vlaanderen	Oostende	Westhoek	Zuid-West-Vlaanderen	West-Vlaanderen
Woonzones	13,1%	13,3%	12,3%	5,8%	24,0%	11,7%
Agrarische zones	63,8%	75,9%	67,4%	85,7%	54,6%	73,5%
Industriezones	6,1%	6,2%	4,4%	1,8%	9,2%	4,7%
Overige zones	17,1%	4,6%	15,8%	6,7%	12,1%	10,0%

Bron: Ruimte Vlaanderen, Verwerking: afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Als we de tabel omdraaien en kijken naar het aandeel van de regio's per bestemmingszone, dan zien we dat zowel Brugge, Midden-West-Vlaanderen als Zuid-West-Vlaanderen elk meer dan een vijfde van alle woonzones voor hun rekening nemen, maar dat ook de Westhoek aan bijna een vijfde komt. Het gros van de agrarische zones is gelegen in de Westhoek, dat ver vooroploopt met 44%. Op het vlak van industriezones nemen Brugge, Midden-West-Vlaanderen en Zuid-West-Vlaanderen telkens meer dan een kwart in. Brugge en de Westhoek staan samen in voor ruim de helft (61,1%) van alle overige zones.

Tabel 3: Aandeel regio's West-Vlaanderen per bestemmingszone, 1 juli 2015.

	Woonzones	Agrarische zones	Industriezones	Overige zones	Totaal
Brugge	23,4%	18,2%	27,0%	35,8%	21,0%
Midden-West-Vlaanderen	21,8%	19,7%	25,1%	8,8%	19,1%
Oostende	9,7%	8,5%	8,6%	14,6%	9,3%
Westhoek	18,8%	44,0%	14,2%	25,4%	37,8%
Zuid-West-Vlaanderen	26,3%	9,5%	25,1%	15,5%	12,8%

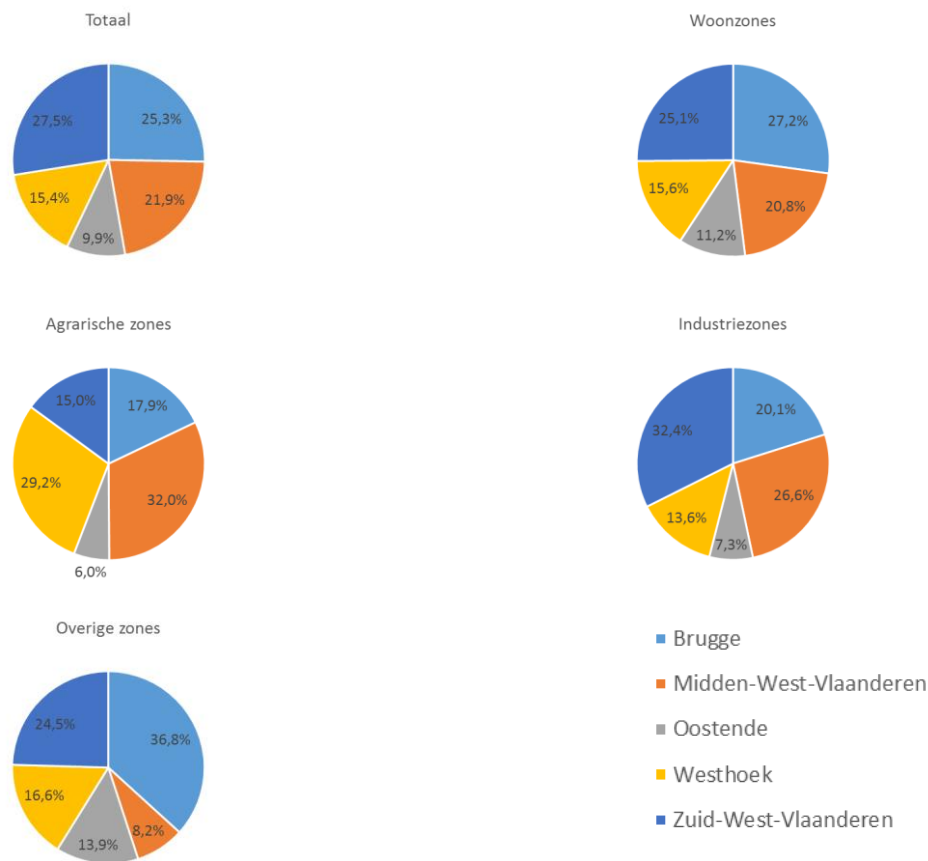
Bron: Ruimte Vlaanderen, Verwerking: afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

⁶ De afbakening van de regio's gebeurde aan de hand van de werkingsgebieden van de RESOC's (Regionaal Sociaal-economische Overlegcomités).

b) Totaal aantal werknemers volgens bestemmingszone

Ruim de helft van alle werknemers is tewerkgesteld in Zuid-West-Vlaanderen (27,5%) en Brugge (25,3%) (figuur 5). Midden-West-Vlaanderen staat op de derde plaats met 21,9% van alle werknemers, gevolgd door de Westhoek (15,4%) en Oostende (9,9%). In woonzones is de verdeling van de tewerkstelling over de verschillende regio's sterk gelijkaardig aan die van de totale tewerkstelling. In agrarische zones is de meerderheid van alle werknemers tewerkgesteld in Midden-West-Vlaanderen (32%) en de Westhoek (29,2%). Het valt wel op dat Zuid-West-Vlaanderen (32,4%) en Midden-West-Vlaanderen (26,6%) samen goed zijn voor ruim de helft van alle tewerkgestelden in industriezones. In de overige zones staat Brugge op kop met 36,8% van alle tewerkgestelden.

Figuur 5: Aandeel werknemers in West-Vlaanderen naar regio, per bestemmingszone, 31 december 2013.

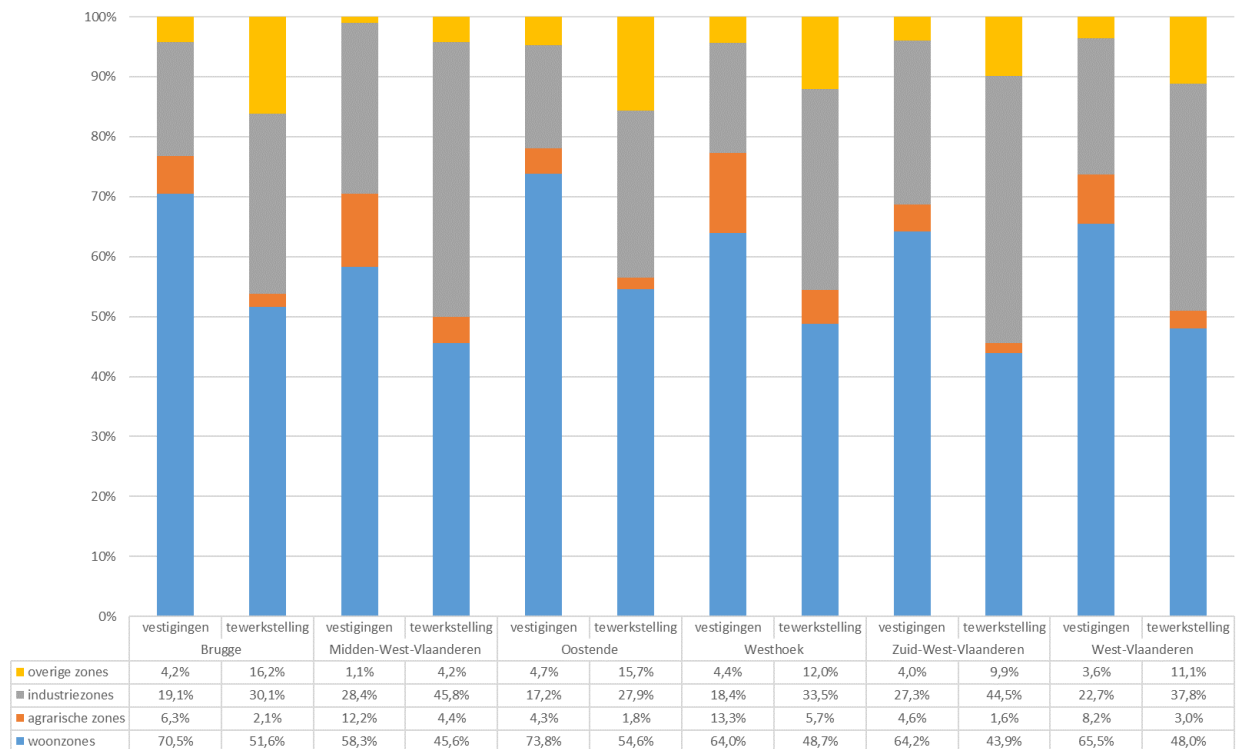
Bron: Kubus POM West-Vlaanderen o.b.v. RSZ en RSZPPO, Agentschap Innoveren en Ondernemen, Ruimte Vlaanderen, Verwerking: afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Als we deze aandelen vergelijken met de oppervlakteaandelen in tabel 3, dan stellen we vast dat de aandelen voor woonzones vrij gelijklopend zijn. Voor de agrarische zones verschillen die sterk met als uitschieters Midden-West-Vlaanderen en de Westhoek. Midden-West-Vlaanderen heeft een tewerkstellingsaandeel dat veel hoger ligt dan haar oppervlakteaandeel. In de Westhoek is dat net andersom. Dat betekent dat de tewerkstelling per hectare in agrarische zones in Midden-West-Vlaanderen veel groter is dan in de Westhoek (0,09 tegenover 0,03). Een gelijkaardige vaststelling kunnen we maken voor de industriezones in Zuid-West-Vlaanderen en Brugge, waar de tewerkstelling per hectare in Zuid-West-Vlaanderen met 13,24 hoger ligt dan in Brugge (7,64). Ook voor de overige zones stellen we een hogere tewerkstelling per hectare vast in Zuid-West-Vlaanderen (2,26) dan in de Westhoek (0,93).

c) Ondernemingen en werknemers volgens bestemmingszone

Figuur 6 toont dat in West-Vlaanderen en al haar regio's het grootste aantal ondernemingen gevestigd is in woongebied. Oostende en Brugge zijn hierbij de uitschieters met bijna drie kwart van het aantal vestigingen en respectievelijk 54,6% en 51,6% van de werknemers in woongebied. In Midden-West-Vlaanderen ligt 'slechts' 58,3% van alle vestigingen in woonzones, maar deze zijn toch goed voor 45,6% van het aantal tewerkgestelden; vestigingen in woonzones in Midden-West-Vlaanderen zijn dus vrij groot⁷. In de Westhoek en Midden-West-Vlaanderen is respectievelijk 13,3% en 12,2% van alle vestigingen gesitueerd in agrarische zones. In Midden-West-Vlaanderen en Zuid-West-Vlaanderen springen de industriezones in het oog met respectievelijk 28,4% en 27,3% en maar liefst 45,8% en 44,5% van alle werknemers. In Brugge en Oostende is een vrij aanzienlijk deel (respectievelijk 16,2% en 15,7%) van de tewerkgestelden actief in de overige zones.

Figuur 6: Aandeel vestigingen en werknemers naar bestemmingszone, regio's van West-Vlaanderen, 31 december 2013.

Bron: Kubus POM West-Vlaanderen o.b.v. RSZ en RSZPPO, Agentschap Innoveren en Ondernemen, Ruimte Vlaanderen, Verwerking: afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

⁷ In Midden-West-Vlaanderen telt een vestiging in een woonzone gemiddeld 10 werknemers; Zuid-West-Vlaanderen staat op de tweede plaats met gemiddeld 9,6 werknemers en de Westhoek staat op de laatste plaats met gemiddeld 8,1 werknemers per vestiging.

d) Ondernemingen volgens sector en bestemmingszone

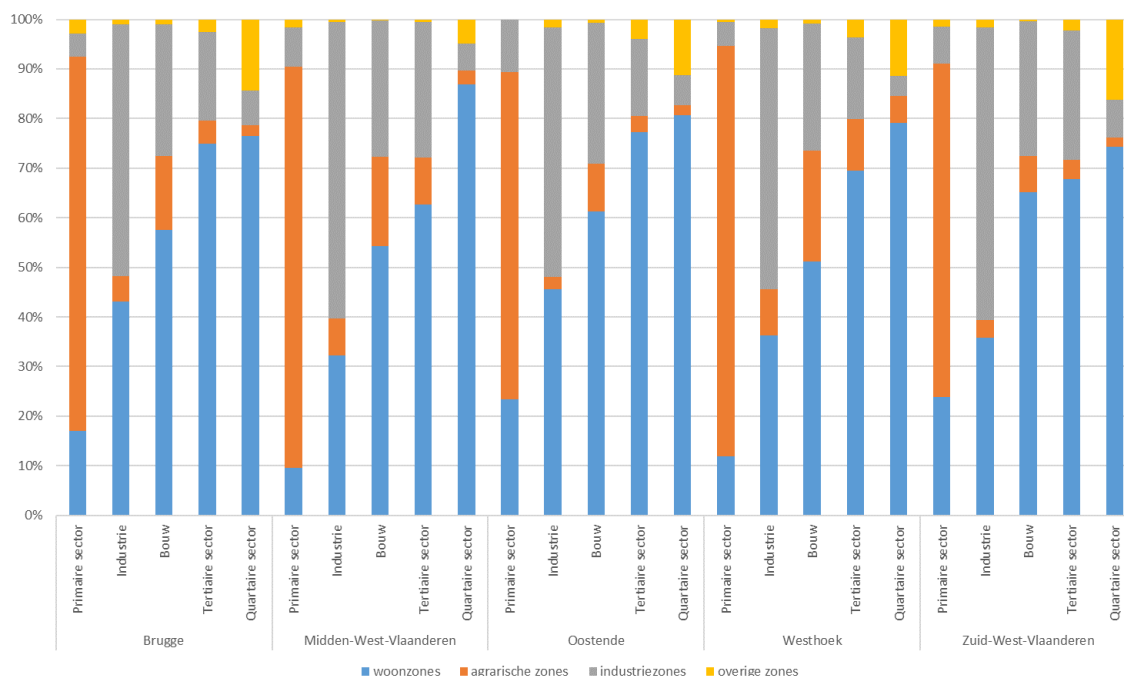
Uit figuur 2 bleek dat 78% van alle vestigingen in de primaire sector zich in agrarische zones bevindt. Dit hoge percentage kan vooral worden toegeschreven aan de Westhoek en Midden-West-Vlaanderen waar ruim 80% van alle vestigingen in de primaire sector in agrarische gebieden kan worden gesitueerd (figuur 7). In de andere regio's ligt een aanzienlijk deel van de vestigingen uit de primaire sector in woongebied (17% in Brugge, 23,4% in Oostende en 23,9% in Zuid-West-Vlaanderen).

In alle regio's is meer dan de helft van de vestigingen uit de industrie gesitueerd in industriezones, maar ook een aanzienlijk aandeel (telkens meer dan 30%) is gevestigd in woonzones. Er zijn echter grote verschillen zichtbaar tussen de regio's onderling. Zo zijn in Brugge, Oostende en Westhoek respectievelijk 50,7%, 50,2% en 52,5% van alle vestigingen uit de industrie gevestigd in industriezones, terwijl dat in Midden- en Zuid-West-Vlaanderen respectievelijk 59,8% en 59% is. In Brugge en Oostende is ruim 40% van de industriële vestigingen gesitueerd in woongebied, wat opvallend meer is dan in de andere regio's.

De bouwsector is in alle regio's voornamelijk in woongebied gevestigd, met een uitschieter in Zuid-West-Vlaanderen (65,1% van alle vestigingen in de bouwsector). In vergelijking met de andere regio's telt de Westhoek opvallend minder vestigingen in de bouwsector in woongebied; in de regio is de bouwsector ook sterker dan gemiddeld aanwezig in agrarisch gebied (22,4%).

In alle regio's is de overgrote meerderheid van alle tertiaire en quartaire vestigingen gesitueerd in woongebied. Midden-West-Vlaanderen springt in het oog met maar liefst 86,9% van alle quartaire vestigingen in woongebied.

Figuur 7: Aandeel vestigingen naar bestemmingszone, per sector, regio's van West-Vlaanderen, 31 december 2013.

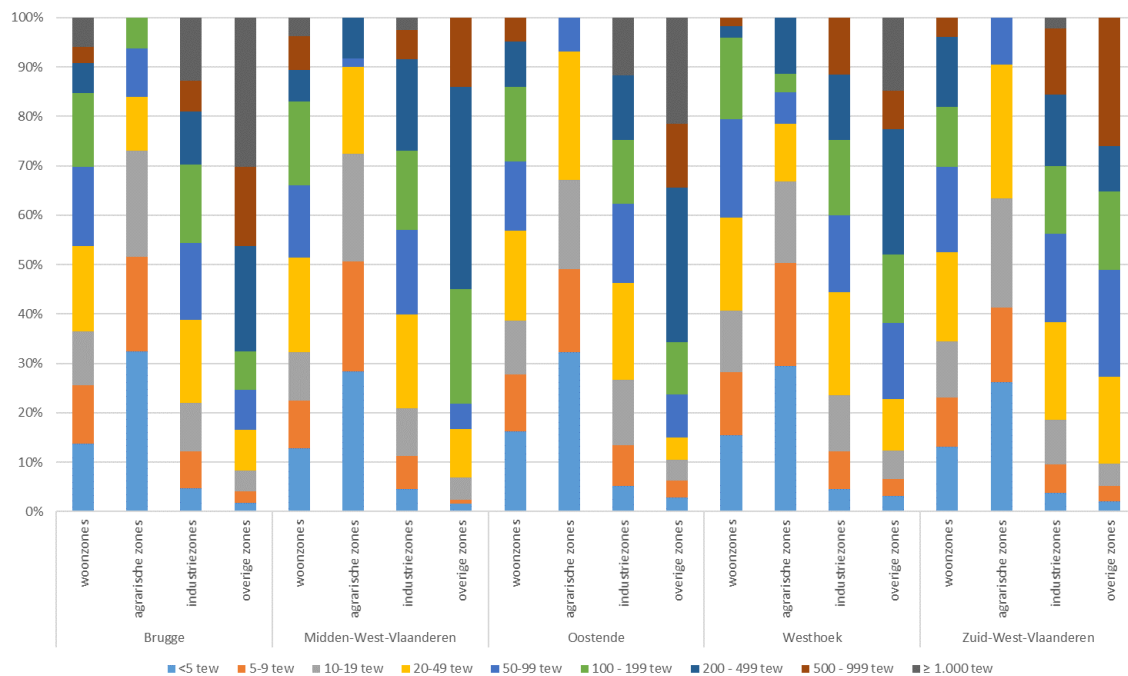

Bron: Kubus POM West-Vlaanderen o.b.v. RSZ en RSZPPO, Ruimte Vlaanderen, Verwerking: afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

e) Werknemers naar grootteorde en bestemmingszone

Figuur 8 toont aan dat het aandeel tewerkgestelden in vestigingen met meer dan 200 werknemers in woongebied weinig verschillen toont tussen de regio's, met uitzondering van de Westhoek waar dat aandeel opvallend lager ligt. In agrarisch gebied zijn Midden-West-Vlaanderen en de Westhoek de enige regio's die vestigingen tellen met meer dan 200 werknemers. Vestigingen in industriegebied zijn met grote aandelen vertegenwoordigd in de tewerkstellingsklassen van 20 tot 99 werknemers, terwijl dat in de overige zones vooral in de tewerkstellingsklassen is vanaf 100 werknemers en meer.

Figuur 8: Aandeel werknemers naar grootteklasse, per bestemmingszone, regio's van West-Vlaanderen, 31 december 2013.

Bron: Kubus POM West-Vlaanderen o.b.v. RSZ en RSZPPO, Agentschap Innoveren en Ondernemen, Ruimte Vlaanderen, Verwerking: afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

5. Besluit

Deze analyse actualiseert het onderzoek dat in 2011 werd uitgevoerd en bevestigt de conclusies die toen gemaakt werden.

Economische activiteiten - met loontrekkende tewerkstelling - komen in verschillende bestemmingszones van de ruimtelijke ordening voor. Bijna twee derde van de vestigingen met loontrekkende tewerkstelling bevindt zich in woongebied, goed voor bijna de helft van alle werknemers in West-Vlaanderen. Industriezones zijn goed voor bijna een kwart van alle vestigingen en 37,8% van het totale aantal werknemers.

Een interessante vaststelling is dat ruim de helft van alle industriële vestigingen zich bevinden in industriegebied (56,1%), maar dat ook een belangrijk aandeel zich bevindt in woongebied (36,8%), hoewel de vestigingen daar qua tewerkstelling veel kleiner zijn. De bouwsector zit vooral in woongebied (57,7%) en heeft in vergelijking met andere sectoren - de primaire sector uitgezonderd - een opvallend groot aandeel vestigingen in agrarische zones (14,8%). De tewerkstelling in beide zones is weliswaar veel lager dan de tewerkstelling van de bouwsector in industriegebied. De tertiaire en quartaire activiteiten komen zowel qua vestigingen als tewerkstelling overwegend voor in woongebied. In de ruimtelijke ordening laat deze bestemmingszone al deze economische activiteiten toe, zolang ze verenigbaar zijn met de functie van wonen. Opvallend is ook dat grote quartaire vestigingen zich vooral in de overige zones bevinden. Samen staan zij daar in voor 26,3% van de tewerkstelling in de quartaire sector.

Binnen West-Vlaanderen zijn er ook verschillen tussen de regio's. Zo is meer dan 60% van de tewerkstelling in agrarische zones te vinden in de Westhoek en Midden-West-Vlaanderen. De ruimtelijk sterk verspreide en historisch gegroeide voedingsbedrijven in beide regio's zijn daar niet vreemd aan. Regio Brugge neemt 36,8% van de tewerkstelling in overige zones voor haar rekening, in industriezones tekent regio Zuid-West-Vlaanderen voor net geen derde van alle tewerkstelling. De tewerkstelling per hectare ligt voor agrarische zones duidelijk hoger in Midden-West-Vlaanderen (0,09) dan in de Westhoek (0,03). Voor industriezones is de tewerkstelling per hectare in Zuid-West-Vlaanderen (13,24) dan weer groter dan in Brugge (7,64). Zowel in West-Vlaanderen als in al haar regio's is het grootste aantal vestigingen gesitueerd in woongebied. Oostende en Brugge spannen de kroon met bijna drie kwart van al hun vestigingen. Midden-West-Vlaanderen telt 'slechts' 58,3% van haar vestigingen in woongebied. In alle regio's is meer dan de helft van de vestigingen uit de industrie gesitueerd in industriezones. Van de tertiaire en quartaire vestigingen is in alle regio's een overgrote meerderheid gesitueerd in woongebied. Midden-West-Vlaanderen valt op met 86,9% van alle quartaire vestigingen in woongebied.

Deze analyse biedt veel voer voor interpretatie en zet aan tot bijkomend onderzoek. De nieuwste ontwikkelingen in GIS en databronnen laten dit gemakkelijker toe. Dergelijke ruimtelijk-economische inzichten moeten toelaten om input te leveren waar het beleid van de ruimtelijke planning desgevallend rekening mee kan houden. Het is nu echter te vroeg om hier concrete conclusies uit te trekken.